

Una forma habitual de finançament per les entitats no lucratives és la venda de butlletes i participacions de loteries i altres rifes. Aquest fet pot comportar obligacions formals i també fiscals.

Cal demanar autorització per a vendre participacions?

La normativa de la *Sociedad Estatal de Loterías y Apuestas del Estado* (**SELAE**) publica cada any, cap al juliol, una nota informativa destinada a les Administracions de Loteria i punts de venda autoritzats a on es parla del procediment per demanar autorització per vendre participacions de loteria per part d'entitats benèfiques, sense afany de lucre o declarades d'utilitat pública.

Aquesta autorització **només s'emet a les entitats declarades benèfiques** (per exemple, la Creu Roja) que vulguin vendre amb sobrepreu (que no podrà excedir del 20% del preu del bitllet) però no és extensiva a qualsevol altre tipus de participació habitual d'altres entitats o associacions, respecte de les quals, la SELAE no té competències.

Per tant, en termes generals, les entitats no lucratives **no estan obligades a demanar permís** per distribuir participacions de loteria encara que portin un recàrrec o donatiu associat a la participació.

Diferència entre recàrrec i donatiu

Les entitats sovint inclouen a les participacions un **sobrepreu**, que pot tenir caràcter de recàrrec o també es pot assimilar a un donatiu.

La diferenciació entre ambdós conceptes és important, perquè té transcendència fiscal.

En el cas del **recàrrec**, la [doctrina tributària](#) entén que correspon a una comissió pel servei de venda de loteria, i aquella part estaria subjecta a IVA i també tributaria en Impost de Societats.

En canvi, en el cas que es tracti d'un **donatiu**, les entitats que ho reben no haurien de tributar per cap d'aquests dos impostos. La raó és que el sobrepreu no correspon al pagament d'un servei que l'entitat fa al comprador, per la distribució de la participació, sinó que aquest fa, voluntàriament i sense cap contraprestació a canvi, una aportació a l'entitat.

Com que és un tema prou controvertit que admet interpretacions, és important deixar clara a la pròpia butlleta la naturalesa d'aquest sobrepreu, indicant clarament que es tracta d'una donació.

Tributació dels premis

A partir de l'1 de gener de 2013, l'**Estat Espanyol va establir un impost especial** per tots aquells premis procedents de sorteigs organitzats per la SELAE, els seus ens equivalents a les Comunitats Autònomes, la Creu Roja, l'ONCE i per altres equivalents en l'àmbit de la Unió Europea. Fins aquell moment, aquests premis estaven exempts de tributació.

El gravamen s'ha establert en un **tipus fix del 20%**.

Els primers 2.500 € premiats per cada bitllet o fracció (per exemple, per cada cupó de l'ONCE o per cada dècim de Loteria Nacional o de La Grossa) estan exempts de tributació i, per tant, **no patiran cap tipus de retenció**.

En el cas de les persones físiques, pels premis que han tingut retenció no caldrà que facin cap tràmit més ni que paguin més impost que la pròpia retenció, ja que aquests import ni tan sols l'arribaran a cobrar.

En canvi, per les **persones jurídiques** com són les entitats no lucratives, **la totalitat del premi tributarà en Impost de Societats** i la retenció serà un pagament a compte, que hauran de consignar quan els hi correspongui per la declaració de l'Impost, mitjançant el model 200.

Ingrés de les retencions i del gravamen, quan no hi ha retenció

Les pagadores dels premis (normalment, les entitats financeres o les pròpies administracions de loteria o punts de venda autoritzats dels bitllets) són les **obligades a fer la retenció** esmentada a l'apartat anterior.

Ara bé, **quan el bitllet o fracció és compartit**, la persona o entitat que vagi a cobrar-la haurà d'informar als retenidors de quines són les persones, empreses o entitats beneficiàries dels premis, per tal que **la tributació i retenció puguin ser repartides proporcionalment** entre tots els guanyadors del premi.

A tall d'exemple, si un dècim de Loteria de Nadal, dividit en 10 participacions de 2 € cadascuna, ha estat premiada amb 10.000 €, els 7.500 € que sobrepassen els 2.500 € exempts estaran sotmesos a tributació i retenció. Si hi hagués 10 compradors, cadascun d'ells veurà el seu premi de 1.000 € retallat en el 20% sobre 750 €, que és la seva part proporcional del premi, i cobrarà només la diferència.

Si el premi provingués d'un ens de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu, com que el pagador estranger no ho sotmetrà a retenció, caldrà que el beneficiari faci directament l'ingrés a Hisenda per la part que sobrepassi els 2.500 € exempts, mitjançant el [model 136](#).

Recomanacions

Les entitats que hagin distribuït **participacions que resultin premiades amb un premi suficientment gran**, de forma que superi els 2.500 € per bitllet o fracció (independentment del valor individual de cadascuna de les participacions), caldrà que siguin **especialment curoses en la gestió del cobrament** dels premis.

Abans d'anar a cobrar els dècims o bitllets, caldrà que l'entitat faci **recopilació de les dades personals** de tots els compradors de les participacions, de forma que quan vagi a l'entitat financera o a l'administració de loteria a bescanviar els dècims, pugui informar-los i que aquests, al seu torn, puguin declarar a cadascun dels beneficiaris de forma individual. En cas contrari, qui figuraria com a beneficiari del premi seria la pròpia entitat, amb les implicacions fiscals esmentades a l'apartat "*Tributació dels premis*".

El fet d'obtenir aquestes dades pot ser força complicat, per tant, abans del sorteig seria bo **pensar una mica en el procediment** que caldria tenir preparat per tal de poder fer la recopilació de dades de la forma més fàcil possible.

Una altra recomanació seria el fet d'**incloure clarament a les butlletes** que el sobrepreu correspon a una **donació**, així com un text que faci referència al **prorrateig del gravamen del 20%** de les quantitats que excedeixin a 2.500 € quan el premi obtingut per cada dècim que les suporta sigui superior a aquell import.